

Der til kommer, at indførelsen af et strafsanktioneret krav om, at et hestehold skal bestå af mindst to heste, vil rejse en række vanskelige spørgsmål, herunder af mere retsteknisk karakter. Der vil således bl.a. skulle tages stilling til, om et sådan krav skal være ubetinget og dermed indebære, at den ansvarlige for et hestehold har pligt til straks at anskaffe en ny hest i tilfælde, hvor hesteholdet f.eks. består af to heste og den ene hest i en periode opholder sig et andet sted eller dør.

Efter en samlet vurdering er det herefter Justitsministeriets opfattelse, at der ikke foreligger tilstrækkeligt grundlag for at følge arbejdsgruppens forslag på dette punkt, og lovforslaget indeholder således ikke et krav om, at ethvert hestehold skal bestå af minimum to heste. For så vidt angår føl og plage indtil 2 år gamle finder Justitsministeriet dog, at indførelsen af et krav om, at disse skal være sammen med artsfæller, når de er på fold, vil være af mindre indgribende karakter, jf. nærmere afsnit 10.2.

6. Opstaldning, indretning af stalde, inventar mv.

6.1 Arbejdsgruppens overvejelser

6.1.1. De mest udbredte opstaldningsformer for heste i Danmark er individuel opstaldning i boks eller spiltov. I de senere år er det dog blevet mere almindeligt med gruppeopstaldning, evt. med adgang til udeareal (lødriфт).

Ved opstaldning i *boks* går hesten typisk løs i en boks på ca. 3-10 m². Boksen er foruden afgrænset af massive vægge og foroven ofte forsynet med tremmer.

Ved opstaldning i *spiltov* er hesten opbundet mod en væg i en bås. Båsen afgrænses typisk af en skillevæg eller bom langs hestens sider og er åben bag hesten ud mod staldgangen. Et spiltov til en stor hest er typisk ca. 4 m². Opstaldning i spiltov er en traditionel måde at opstalde heste på og er mindre arbejdskrævende end for eksempel opstaldning i boks, f.eks. hvad angår mandskabstimer til udmugning. Derudover er opstaldning i spiltov mindre pladskrævende og kan dermed være billigere. Opstaldning i spiltov er endvidere mindre ressourcekrævende end opstaldning i boks, hvad angår strøelsesforbrug. Spiltov er desuden traditionelt blevet brugt til at lære hesten at stå bundet og som fortræning til at gå for en vogn.

Gruppeopstaldning, eventuelt med adgang til udeareal (lødriфт), er de senere år blevet mere udbredt. Ved gruppeopstaldning har hestene adgang til fuld kontakt med artsfæller. Det er en opstaldningsform, der ofte er mindre investeringskrævende. Endvidere indrettes gruppeopstaldning ofte i uisolerede bygninger, ligesom der anvendes mindre strøelse, hvis area-

let pr. hest er tilstrækkelig stort. Desuden er det arbejdsbesparende, da de fleste gruppebokse er indrettet med dybstrøelse, der kun fjernes få gange om året. Gruppeopstaldede heste fodres ofte med fri adgang til grovfoder, men med individuel tildeling af kraftfoder. Gruppeopstaldning er i dag mest anvendt ved opstaldning af føl/plage og ponyer.

Hverken spiltov eller enkeltopstaldning i boks opfylder hestens behov for bevægelse, men opstaldning i boks er dog mindre begrænsende for hestens normale adfærdsmønstre.

Gruppeopstaldning giver kun få begrænsninger i hestens adfærd, og specielt vil der være god mulighed for social kontakt. Det er dog vigtigt, at lejearealet indrettes, og at fodringen udføres således, at aggression mellem heste minimeres.

Folende hopper og forekomst af sygdom stiller særlige krav til indretningen af stalden. I stalde, hvor der er opstaldet drægtige hopper som forventes at føle her, vil der typisk være en særlig boks til folende hopper.

Henset til at heste som oftest opstaldes enkeltvist, vil der typisk ikke være behov for at etablere en sygeboks.

Uanset opstaldningsformen har hesten behov for et godt staldklima, en passende temperatur og en tør, ren bund.

Staldklimaet spiller en væsentlig rolle for hestens sundhed og velfærd. Ved staldklimaet forstås temperatur, fugtighed, luftskifte samt forurening i luften i form af støv, gødningsgasser og mikroorganismer. Flere undersøgelser viser, at der er sammenhæng mellem forekomst af luftvejslidelser hos hesten og et støvende, uventileret staldmiljø. Både staldens temperatur, fugtighed og indhold af gasser mv. er afhængig af graden af ventilation i stalden. I øvrigt er heste generelt meget klimatolerante, men en temperatur, som følger udeklimaet, vil være at foretrække.

Det fremgår af Danmarks JordbrugsForsknings rapport, at det er ønskeligt, at indholdet af *luftarterne* ammoniak, kuldioxid og svovlbrinte er så lavt som muligt. Det anbefales i rapporten, at der maksimalt er en koncentration på 20 ppm ammoniak, 0,5 ppm svovlbrinte og 3.000 ppm kuldioxid.

For så vidt angår *staldens indretning* er det væsentligt, at stalden og inventaret er udformet således, at hesten ikke kan komme til at gøre skade på sig selv.

For så vidt angår *brandsikring* af hestestalde gælder der ingen specifikke lovkrav herom, men ved tegning af brandforsikring af hestestalde tager forsikringsselskaberne udgangspunkt i bygningsreglementet, ligesom el-installationerne gennemgås, der opsættes